

Sygn. akt IV U 192/21 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2021 roku

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Toruniu

w składzie: Przewodniczący: Sędzia Alina Kordus-Krajewska

Protokolant: sekr.sąd. Michał Ziółkowski

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2021 roku

sprawy z odwołania A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.

o świadczenie rehabilitacyjne

w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T.

z dnia 26 lutego 2021 roku

I. Zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 26 lutego 2021r. w ten sposób ,że stwierdza ,że ubezpieczona A. K. ma prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 1 stycznia 2021r. do dnia 31 stycznia 2021r. i nie jest zobowiązana do zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 1 stycznia 2021r. do dnia 31 stycznia 2021r. w kwocie 2811,39zł.

Sędzia Alina Kordus-Krajewska

Sygn. akt IV U 192/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 lutego 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie art. 17 ust. 1, art. 22, art. 66 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2020 r., poz. 870; dalej jako „ustawa zasiłkowa”) odmówił A. K. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku oraz na podstawie art. 84 ust. 1, ust. 2 pkt 1, ust. 4 i ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. poz. 266, z późn. zm.) zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku w kwocie 2811,39 zł. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczona poinformowała organ rentowy, że od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku zawarła umowę o dzieło. Oznacza to, że w okresie przyznanego świadczenia rehabilitacyjnego wykonywała pracę zarobkową.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 28 grudnia 2020 roku została uznana za zdolną do pracy, w związku z tym uznała, że nie już podstaw do ustalenia uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego. W związku z tym ubezpieczona zawarła umowę o dzieło na okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku za kwotę 300 zł brutto, aby móc opłacić ratę kredytu hipotecznego. Zdaniem ubezpieczonej informacja o zawarciu przez nią umowy o dzieło została przekazana do ZUS w dniu 4 stycznia 2021 roku. Ponadto, dnia 13 stycznia 2021 roku przyznano jej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego do 29 marca 2021 roku. Ubezpieczona wskazała, że wysłała wówczas za pośrednictwem platformy PUE-ZUS komunikat o zawarciu umowy o dzieło. Mimo to otrzymała świadczenie za styczeń

2021 roku. Ubezpieczona podniosła, że gdyby nie pomyłka ZUS w sprawie uznania za zdolną do pracy, nie zawierałaby umowy o dzieło.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

W okresie od 1 stycznia 2009 roku do 30 września 2020 roku ubezpieczona A. K. była zatrudniona w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie umowy o pracę. Po tej dacie ubezpieczona nie była nigdzie zatrudniona, nie prowadziła działalności gospodarczej. Przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym.

dowód: przesłuchanie ubezpieczonej – protokół elektroniczny z dnia 8 października 2021 roku od 00:09:29

W dniu 4 sierpnia 2020 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, że w związku z rokowaniem odzyskania zdolności do pracy, istnieją okoliczności uzasadniające ustalenie uprawnień A. K. do świadczenia rehabilitacyjnego na okres 4 miesięcy, licząc od daty wyczerpania zasiłku chorobowego. Decyzją z dnia 7 sierpnia 2020 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od 1 września 2020 roku do 29 listopada 2020 roku w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a od 30 listopada 2020 roku do 29 grudnia 2020 roku w wysokości 75% podstawy wymiaru.

dowód: orzeczenie lekarza orzecznika k. 4 akt zasiłkowych, decyzja k. 6-7 akt zasiłkowych

Decyzją z dnia 24 listopada 2020 roku organ rentowy zmienił decyzję z dnia 7 sierpnia 2020 roku i przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od 1 września 2020 roku do 29 listopada 2020 roku w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a od 30 listopada 2020 roku do 29 marca 2021 roku w wysokości 75% podstawy wymiaru. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w myśl art. 15 *zc* ustawy covid-19, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID orzeczenie, którego ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemiologicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni po ich odwołaniu, zachowuje ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy do dnia upływu terminu ważności tego orzeczenia, jednak nie dłużej niż przez łączny okres 12 miesięcy, w przypadku złożenia wniosku o ustalenie uprawnień do tego świadczenia na dalszy okres przed upływem terminu ważności tego orzeczenia. W związku z tym orzeczenie z 4 sierpnia 2020 roku zachowuje ważność na kolejne 3 miesiące licząc od grudnia 2020 roku.

Ubezpieczona odebrała decyzje w ciągu kilku dni od jej wydania

dowód: decyzja k. 10-11 akt zasiłkowych, przesłuchanie ubezpieczonej – protokół elektroniczny z dnia 26 sierpnia 2021 roku 00:04:14 – 00:13:47 k. 42v,

Orzeczeniem z dnia 28 grudnia 2020 roku Lekarz Orzecznik uznał, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy i brak jest okoliczności uzasadniających ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego.

dowód: orzeczenie lekarza orzecznika k. 12 akta zasiłkowych

Ubezpieczona była przekonana, że w związku z decyzją lekarza orzecznika z 28 grudnia 2020 roku nie otrzyma już świadczenia rehabilitacyjnego za styczeń 2021 roku. Dnia 1 stycznia 2021 roku ubezpieczona zawarła z M. W. umowę o dzieło. Rozpoczęcie wykonania dzieła miało nastąpić 1 stycznia 2021 roku, a ukończenie do dnia 31 stycznia 2021 roku. Wynagrodzenie ustalono na kwotę 300,00 zł brutto. Zamawiający dzieło zgłosił do ZUS zawarcie tej umowy w dniu 4 stycznia 2021 roku.

dowód: przesłuchanie ubezpieczonej – protokół elektroniczny z dnia 26 sierpnia 2021 roku 00:04:14 – 00:13:47 k. 42v, umowa o dzieło k. 23 akt zasiłkowych, zgłoszenie umowy o dzieło k. 25, zeznania świadka E. L. – protokół elektroniczny z dnia 8 października 2021 roku 00:03:24 – 00:07:55 k. 54

Decyzją z dnia 13 stycznia 2021 roku organ rentowy zmienił decyzję z 7 sierpnia 2020 roku w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego od 1 września 2020 roku do 29 listopada 2020 roku w wysokości 90 % podstawy wymiaru, a od 30 listopada 2020 roku do 29 marca 2021 roku w wysokości 75% podstawy wymiaru oraz odmówił ubezpieczonej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 30 marca 2021 roku.

Ubezpieczona otrzymała decyzję w ciągu kilku dni od jej wydania. Po otrzymaniu decyzji nastąpiła wypłata świadczenia.

dowód: decyzja k. 15-16 akt zasiłkowych, przesłuchanie ubezpieczonej – protokół elektroniczny z dnia 26 sierpnia 2021 roku 00:04:14 – 00:13:47 k. 42v,

Ubezpieczona pismem z dnia 27 stycznia 2020 roku zwróciła się do organu rentowego z prośbą o wskazanie jakie powinna podjąć czynności w związku z tym, że zawarła umowę o dzieło w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku.

dowód: pismo ubezpieczonej k. 1 akt zasiłkowych

Decyzją z dnia 26 lutego 2021 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku oraz zobowiązał ją do zwrotu wypłaconego za ten okres świadczenia.

dowód: decyzja k. 3 akt zasiłkowych

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron oraz w oparciu o przesłuchanie ubezpieczonej oraz zeznania świadka E. L., które Sąd uznał za wiarygodne z uwagi na ich wzajemną zbieżność i zgodność z pozostałym materiałem dowodowym.

Zgodnie z art. 22 z związku z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2020 r., poz. 870; dalej jako „ustawa zasiłkowa”) ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za cały okres niezdolności. Organ rentowy odmowę przyznania ubezpieczonej świadczenia rehabilitacyjnego w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku uzasadniał właśnie tym, że w trakcie pobierania świadczenia A. K. podjęła pracę zarobkową, przez którą należy rozumieć każdą pracę przynoszącą dochód.

W ocenie Sądu art. 17 ustawy zasiłkowej nie znajdzie jednak zastosowania w niniejszej sprawie. Sporne świadczenie dotyczy bowiem okresu po ustaniu ubezpieczenia chorobowego, przez co rozważenie, czy ubezpieczonej przysługuje świadczenie rehabilitacyjne za styczeń 2021 roku, powinno opierać się na analizie art. 13 ustawy zasiłkowej.

Z porównania treści ww. przepisów wynika bowiem wyraźnie, iż każdy z nich odnosi się do innego kręgu osób. Nadto regulują one zasadniczo inne stany faktyczne, gdyż pierwszy z nich dotyczy okoliczności powodujących brak prawa do świadczenia w okresie po ustaniu tytułu ubezpieczenia (prawo to w ogóle nie powstaje), drugi zaś utratę tego prawa (już po jego powstaniu). Dodać wypada, że użycie w art. 17 pojęcia "ubezpieczony" dla określenia adresata normy prawnej zawartej tym przepisie przemawia za przyjęciem poglądu, iż przepis ten odnosi się do zasiłku chorobowego wypłacanego w czasie podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, a nie po jego ustaniu, skoro "ubezpieczonymi" są osoby objęte ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych. Z całą pewnością można zatem uznać, że art. 13 i art. 17 ustawy zasiłkowej zawierają odrębne i różniące się zasadniczo regulacje stanowiące odstępstwo (po spełnieniu warunków w nich przewidzianych) od ogólnych zasad określających przesłanki prawa do zasiłku chorobowego czy też świadczenia rehabilitacyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2013 r., sygn. akt I UK 19/13).

W związku z powyższym prawo ubezpieczonej do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 1 stycznia 2021 roku do 31 stycznia 2021 roku winno być oceniane przez pryzmat uregulowań zawartych w art. 13 ustawy zasiłkowej, a konkretnie w ust. 1 pkt 2, który – stosowany odpowiednio w myśl art. 22 ustawy zasiłkowej – stanowi, że świadczenie rehabilitacyjne z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

W orzecznictwie wskazuje się, że zasiłek chorobowy po ustaniu określonego tytułu ubezpieczenia chorobowego nie przysługuje tylko za te okresy orzeczonej niezdolności do pracy, w których została podjęta lub jest faktycznie kontynuowana działalność zarobkowa stanowiąca kolejny lub nowy tytuł podlegania ubezpieczeniu chorobowemu, co nie dotyczy innych okresów zasiłkowych, w których taka działalność nie była wykonywana (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2018 r., sygn. III UZP 7/18).

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymaga zatem ustalenia, czy ubezpieczona po 30 września 2020 roku podjęła lub kontynuowała działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Okolicznością bezsporną była bowiem okoliczność, że ostatnim tytułem do ubezpieczeń społecznych ubezpieczonej była umowa o pracę, która zakończyła się z dniem 30 września 2020 roku.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że sytuacja wypełniająca przesłanki art. 13 ust.1 pkt.2 nie miała miejsca. W spornym okresie ubezpieczona wykonywała bowiem wyłącznie umowę o dzieło, która mając na uwadze art. 6 i 11 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. poz. 266, z późn. zm.) nie stanowiła tytułu podlegania ubezpieczeniu chorobowemu. Umowa o dzieło na kwotę 300 zł nie było także umową zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Nie zachodziła zatem żadna podstawa do uznania, że wypłacone ubezpieczonej świadczenie za styczeń 2021 roku było nienależne. Nie zachodziły przesłanki z art. 84 ust. 1, ust. 2, ust. 4 cyt. ustawy z dnia 13 października 1998 roku, które wskazał organ rentowy

Mając powyższe na uwadze, po myśli art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 26 lutego 2021 roku w ten sposób, że stwierdził, że ubezpieczona A. K. ma prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 stycznia 2021 r. i nie jest zobowiązana do zwrotu świadczenia rehabilitacyjnego w kwocie 2811,39 zł.